

Forslag til forespørgselsdebat om hvordan man kan gøre arbejdet mere lukrativt, således at sociale ydelser ikke længere hindrer tilbagevendingen til arbejdet?

(Medlem af Inatsisartut Anthon Frederiksen, Partii Naleraq)

Svarnotat

(Medlem af Naalakkersuisut for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Udenrigsanliggender)

Naalakkersuisut takker for forslaget til en forespørgselsdebat om, hvordan vi bedre kan sikre, at dem, som er jobparate, i videst mulige omfang kommer i arbejde og dermed forsørger sig selv.

Det er *ikke* generelt sådan, at borgere, som har modtaget arbejdsmarkedsydelse eller offentlig hjælp i en periode med arbejdsløshed, skal betale beløbet tilbage. I § 27 i Landstingsforordning nr. 15 af 20. november 2006 om offentlig hjælp står, at kommunalbestyrelsen *kan* træffe afgørelse om, at midlerne skal tilbagebetales, men kun hvis der har været tale om urigtige oplysninger, borgeren senere får udbetalt forsikringspenge eller at man har været økonomisk uansvarlig. For den store gruppe af modtagere af offentlig hjælp er der altså *ikke* tale om, at der skal tilbagebetales offentlig hjælp, når den første lønseddel kommer.

Naalakkersuisut arbejder dog med at sikre, at det *altid* skal kunne betale sig at arbejde, ved at se på en række andre faktorer, bl.a. uhensigtsmæssige strukturer, der er knyttet til visse sociale ydelser, så det for nogle kun i ringe grad kan betale sig at arbejde, fordi de samlede offentlige ydelser ligger meget tæt på mindstelønnen.

Disse faktorer er nogle af dem, som Naalakkersuisut ser på i den kommende Holdbarheds- og vækstplan, som også vil komme med konkrete anbefalinger til hvordan man kan forbedre forholdene for de lønmodtagere, som har de laveste indkomster, herunder et beskæftigelsesfradrag, forbedring af forholdene for børnefamilier, og en gennemgang af systemet for offentlig hjælp.

I Beskæftigelsesstrategien ”Et trygt arbejdsmarked”, som indeholder 16 initiativer til at mindske arbejdsløsheden, er der et meget stort fokus på opkvalificering af den grønlandske arbejdsstyrke. Opkvalificeringen skal dels være med til at sikre, at lokal arbejdskraft kan varetage lokale jobs, også når der bliver færre ufaglærte stillinger, men det er også en strategi, som skal sørge for, at arbejdstagerne i fremtiden kan få jobs, som giver en højere løn end mindstelønnen, og dermed også udbetalt meget mere end man kan på offentlig hjælp.

En række undersøgelser, som er foretaget, viser der udover, at spørgsmålet om at gøre arbejde mere lukrativt og øge motivationen, handler om en lang række ting: At skaffe boliger, hvor der er job, og løse udfordringer som børnepasning aften og nat for enlige forsørgere. At tilrettelægge arbejdet, så arbejdstagernes behov for arbejdstider, som tager hensyn til familien tilgodeses, øge trivslen på arbejdspladsen, løse personlige problemer hos de ansatte og sikre gode arbejdsvilkår.

For tiden understøtter Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel også i en undersøgelse om arbejdskraft, stabilitet og arbejdskultur, som foregår på Royal Greenlands fabrik i Sisimiut. Vi afventer nu, at undersøgelserne bliver færdige.

Jeg ser på disse udfordringer med stor alvor, da det er en hjørnesten for vores økonomiske fremtid at flest mulige er økonomisk selvforsørgende, og jeg ser derfor frem til debatten.